

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 158.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JULY 10, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

MORILCA PESTIJO, DA BI PRIZNAL VEČ ZLOČINOV

Serif O'Donnell in njegovi deputiji neprestano izprašujejo prijetelega morilca Dolezala, ki je priznal, da je umoril Mrs. Florence Polillo, njeno truplo razkosal in dele skrjal v raznih krajih mesta. Najprej je Dolezal izjavil, da je vrigel glavo žrtve v jezero koncu 49. ceste, v soboto je pa rekel, da je zakopal glavo v bližini 37. ceste blizu NYC mostu. Serif in deputiji so ga peljali tje in začeli kopati v zemlji, pa niso našli nič. Tukaj blizu je tudi kraj, ki ga imenuje Kingsbury Run, kjer so našli ostanke 6. žrtve nekaj mesecev potem, ko so našli dele umorjene Mrs. Polillo. Na vse načine poskušajo, da bi Dolezal priznal še druge umore, ki so se izvršili zadnja leta v Clevelandu, pa so ostali do danes nepojasnjeni. Dolezal pa ne prizna ničesar in celo v tem, kar je priznal, skuša spreminjati svoje izjave.

V tem pa v ječi strogo pazijo, da bi Dolezal ne izvršil samomora. Odvezli so mu hladni pas, ovratnico, vse rjuhe in odejo. Tudi mu ne dovolijo, da bi se sam obril, ker je že prvi dan grozil, da si bo končal življenje.

V odvetniških krogih se debatira, kakšna kazen čaka Dolezala. Nekateri trdijo, da ne bo dobil električnega stola, ker mu ne morejo ničesar dokazati, ampak ga morejo soditi le po tem, kar je sam priznal. Največ, kar more dobiti, bo dosmrtna ječa. Lahko pa tudi dobi samo kazen od 1 do 20 let.

V staro domovino

Poznana in vsem priljubljena Mr. in Mrs. Frank Jakšič se odpeljeta danes na obisk v našo ljubo staro domovino. France je rekel svoji Ančki, da ji bo za 25 letnico srečnega in zgledega zakona pokazal domovino, kjer je bil on rojen. Frank je bil star komaj eno leto, ko so ga mati prinesli sem. Mrs. Jakšič je bila poročena v Clevelandu in ni še videla domovine svojih staršev, medtem ko je bil Frank tam leta 1920 nekaj mesecev. S seboj bosta vzela avto in se bosta peljala z ladjo do Trsta. Nazaj grede se bosta pa peljala po vsej Italiji in bosta šla na parnik šele v Naplu. Mnogo zabave in razvedrila jima želimo in izročite naše tople pozdrave vsem našim. Pa zdrava se vrnita!

Na oddih v Pensylvanijo

Ciril Kunstelj, Jimmie Slapnik in Jack Pintar so se odpeljali v Pensylvanijo. Kakor so rekli pred odhodom, gredo tje, da markirajo pota po gozdu, da se jeseni ne bodo zgubili, kot so se lansko leto. Gredeč si bodo odbrali tudi najlepše srujake za lovsko sezijo. Dobro zabavo!

Smrtna kosa

V soboto popoldne je preminela na svojem domu Rose Klausner, roj. Pertanac. Stara je bila 72 let, stanujoča na 1424 W. 57th St. Tukaj zapuščala soproga Josepha. Rojena je bila v vasi Dobje, fara Prevorje na Štajerskem. Tukaj je bivala 27 let. Pogreb se vrši jutri zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Pavla in na pokopališče Calvary. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sozljaje.

WPA stavkarji ne bodo dobili relifa

Zupan Burton je izjavil, da oni WPA delavci, ki so odšli, ali ki bodo odšli ne stavko v protest radi daljših delovnih ur, ne bodo dobili relifa, ako radi stavke izgube delo pri WPA in se bodo potem obrnili na mesto za relief. WPA delavci naj dobro premislijo zadevo. Postava namreč pravi, da kdor izostane pet dni od dela, je nadomeščen z drugim. Druga postava pa pravi, kdor je zmožen za delo, pa ne mara delati, ne dobi relifa.

To se bo v tem slučaju tolmačilo tako, da so oni, ki so odšli na stavko pri WPA, prostovoljno zapustili delo, torej niso opravičeni do relifa.

Delavski voditelji pri A. F. of L., ki so pozvali delavce na stavko, pa kljub temu trdijo, da izučeni delavci pri WPA ne bodo šli na delo, dokler ne bodo vpeljane prejšnje delovne ure, to je 100 ur na mesec, mesto 130, kot ukazuje najnovejša postava.

Armada Zedinjenih držav je dobro pripravljena za obrambo dežele

Washington, D. C. — Kongres Zed. držav je odglasoval za armado skoro en bilijon dolarjev za fiskalno leto 1940. Vojni tajnik Woodring se je izjavil, da je s tem denarjem armada Zed. držav na takem stališču, da je absolutno kompetentna braniti deželo. Pri armadi se je začelo z programom za narodno obrambo, kakor je priporočal Roosevelt kongresu v svoji poslanici v januarju. Armada bo dobila 5,500 bojnih letal, brez onih, ki jih že ima ali jih dobi bojna mornarica.

Mars se nam bliža

Vsak dan, ves ta mesec, se bližata planet Mars in zemlja drug drugemu z bliskovito naglico in sicer po 200,000 milj vsako noč. Na 27. julija bosta zemlja in Mars oddaljena drug od drugega še "samo" 36,000,000 milj. Leta 1924 sta se bila približala na 35,000,000 milj. Ako opazujete nebo proti vzhodu, boste nekako od desetih zvečer opazili nekaj sij. To je planet Mars. Zvezdoslovci z vso vneto opazujejo planet vsak večer, da doženejo, če je morda kako življenje na Marsu.

Smrtna kosa

Po daljši bolezni je preminila Barbara Jarnevič, stara 60 let, doma iz Hrvatskega. Tukaj je bivala 42 let. Stanovala je na 1368 E. 40th St. Tukaj zapuščala soproga Johna, dva sina, Josepha in Georga, ter hčer Frances Spehar. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob devetih v cerkev sv. Pavla na 40. cesti iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Naj počiva v miru.

John Dugar umrl

V petek 7. julija je umrl v Lorainu, O. John Dugar, star 54 let. Doma je bil iz vasi Ročinj na Primorskem. V Ameriki je bival 26 let. Tukaj zapuščala žena, dva brata v Clevelandu, v stari domovini pa dva brata in sestro. Naj mu bo lahka ameriška gruda.

sprejeta od kongresa.

Teh delavcev je od 3,000 do 5,000. Prihodnjih par dni se bo videlo, če bodo delavci sledili svojim voditeljem. Do odločitve bo prišlo pa že danes, ker danes je peti dan, kar so ti delavci zastavkali. Ko mine pet dni, bodo izgubili delo in na njih mesta pridejo drugi.

Težko je verjetno, da bi delavci kaj dosegli z stavko. Kongres je sprejel postavko za podaljšanje delovnih ur in druge pomoči ni, kot da se kongres pregovori, da postavko spremeni. Vprašanje pa je, če bodo delavci to dosegli z stavko, ker večini kongresa je še ljubše, če delavci pustijo delo pri WPA, ker si bo vlada s tem prihranila milijone. Delo pri WPA se nazadnje smatra kot nekaj relifa in za relief pa ne kaže stavkati. Delavski voditelji bi lahko s svojim vplivom kaj dosegli pri kongresu, ne da bi potegnili delavce na stavko in jim s tem vzeli še tisto malo zaslužka.

Ste izgubili kanon?

Los Angeles, Cal. — V nekem skladišču so oblasti zagledale za \$70,000 vrednosti topov, nabojev ter ročnih granat. Nihče noče tega priglasiti za svojo lastnino. Pravijo, da je toliko orožja, da bi se z njim lahko opremilo cel bataljon vojakov. Kdor pogreša kaj takega, naj se nemudoma priklasi.

Francija bi rada več otrok

Paris, Francija. — Francoska vlada se pripravlja na veliko kampanjo za več rojstev. Vlada je v velikih skrbeh radi stalnega padanja rojstev. V zadnjih dveh letih je bilo več smrtnih slučajev v Franciji kot pa rojstev in 1938 rojstva so bila veliko manjša kot v 1937. Francija je najbolj v skrbeh, ker rojstva v Nemčiji in Italiji naraščajo in to sta pa državi, ki se jih Francija že itak boji.

Francoski ministerski predsednik Deladier je rekel, da je nevarnost za deželo enako velika v politiki sosednih držav, kot je v vedno padajočih rojstvih. Vlada bo izdelala načrt, po katerem se bo dalo francoskim družinam z otroci podpora ter nagrade za največje število otrok. Pozneje bo pa vlada preskrbela službe in dela za odraščajočo mladino, zlasti po kolonijah.

Ze sedaj se je v tem oziru precej storilo. Tako daje Francoska banka svojim uslužbencem, ki bi se radi poročili, posojilo brez obresti. To posojilo se zmanjša z vsakim otrokom. In ko imata zakonca štiri otroke, se dolg izbrisiše. Velike družine dobe znižano vožnjo na železnicah, revnim dekletom da vlada doto, če se želijo poročiti. Javni uradniki dobe bonus za vsakega otroka.

STARA KOKOS

Reading, Anglija. — Mrs. Elizabeth Rumble se baha, da ima najstarejšo kokoš na svetu. Doživela je častljivo starost 17 let, pa je še vedno pri moči. Je pa iz iste sklade kot domač cucek in tri mačke. Če še nese, poročilo ne pove.

Iz bolnišnice

Domov iz bolnišnice se je povrnil John Debeljak, 18203 Canterbury Rd. Prijatelji so prošeni, da ga obiščejo.

DEMOKRATJE SO POSTALI POPULARNI

Politično ozračje v Clevelandu se je v hipu spremenilo in sonce sreče je začelo z vso močjo obsevati demokrate. Še pred par dnevi se je splošno govorilo in pisalo, da nima v Clevelandu noben demokrat prilike poraziti republikanskega župana Burtona. Te govornice in pisanje je morda tudi vzrok, da se noben demokratski kandidat ni upal stopiti naprej in iti v dirko.

Zdaj je pa vse drugače položaj. In spremenil ga je šerif Martin L. O'Donnell, ki je na lastno roko rešil par zagonetnih umorov in prijel morilca. Mestna administracija s policijo je potrošila na tisoče dolarjev, ko je iskala morilca ali morilce brez uspeha. Prišel pa je šerif O'Donnell in z eno potezo spremenil politično situacijo.

Politikarjem ne gre v glavo, da se je sreča zasmejala ravno temu šerifu, katerega je nepre-

Mr. Mihelich kandidat za sodnika

Naše sodnije potrebujejo svetih moči. Nekateri sodniki so že predolgo na stolu, vsled česar so postali brezbrizni in počasni. Mi slijo si pač, da jih živa duša ne spravi od tam. Pri tem pa trpi obrat na sodniji, kjer se stvari zavlačujejo in odlašajo. Treba je torej novih mladih moči, ki bodo z vso mladostno energijo prijeli za delo.

Eden takih mož je naš rojak, Mr. John L. Mihelich. On je priiden, preudaren, pošten in kar ga še posebno dela sposobnega sodnika, je njegovo zlato slovensko srce. Če je kdo, je Mr. Mihelich kakor ustvarjen za sodnika. On bo sodil po postavah, pri tem bo znal pa tudi upoštevati človeško naravo. Kot dober poznavalec človeške duše, bo takoj presodil človeka, če je zakrknjen grešnik, ali pa je zašel na kriva pota nehote. Dober sodnik mora vse take okoliščine upoštevati, če hoče biti res pravičen in človekoljuben sodnik.

Še precej dni je do volitev, vendar se nam zdi, da je naša dolžnost, da že sedaj sklenemo,

da bomo storili vsi in vsak, ki čuti slovensko, svojo narodno dolžnost in pomagali Mr. Mihelihu do izvolitve. Kot sodnik nam bo Mr. Mihelich delal čast, kot nam jo je še v vsakem uradu, ki ga je opravljal. Na mestni sodniji nimamo Slovenci nobenega sodnika, ki bi bil naše narodnosti. Po našem številu in visoki kulturi našega naroda, bi morali imeti najmanj dva. Le pogledimo, v kakšen ponos nam je okrajni sodnik g. Lausche! Ali nismo vsi ponosni nanj? Pa tudi Amerikanci ga visoko cenijo in ž njim tudi narod, iz katerega je izšel. Prav tako bomo ponosni tudi na Mr. Mihelicha kot mestnega sodnika. Zato pa naj ne bo slovenskega državljana in državljanke, ki bi ne volil in agitiral zanj jeseni oziroma že sedaj pri vsaki priliki, tudi pri drugih narodnostih. V marsikaterem slučaju nam bo lahko pomagal, če bo izvoljen. Glejmo, da bomo spravili v vse važne urade naše ljudi, da se bomo lahko kam obrnili, kadar bomo kaj potrebovali. Potrebe so pa vedno.

Poljaki prerokujejo vojno, ker je letos letina izredno bogato obrodila

Varšava, Poljska. — Poljski kmetje, ki se pripravljajo, da pospravijo izredno bogato žetev, niso prav za prav nič kaj veseli dobre letine, ker pravijo, da je to znamenje, da bo gotovo vojna še pred zimo. Opirajo se na zgodovino in kažejo na bivše vojne, ki so izbruhnile vselej v letih, ko je žito bogato obrodilo. Taka letina je bila 1812, ko je pridrl na Poljsko Napoleon s svojo vojsko.

Enako izvanredno dobra letina je bila tudi leta 1914, ko je izbruhnila svetovna vojna.

Medtem pa izjavlja poljska vlada, da je popolnoma pripravljena vlada tudi za največjo krizo. Poljska lahko vzdrži vojne stroške za dlje časa, tudi če znašajo en milijon dolarjev na dan. Najbrže pa se Poljska zanaša na denar iz Anglije.

Zakaj je Gdanjsk tako važna točka v današnji svetovni napetosti

Washington, D. C. — Prosto mesto Gdanjsk ima povečini prebivalstvo nemške narodnosti. Za Poljsko nima tako važnega pomena, ker so Poljaki v zadnjih 15 letih pozidali v bližini močno luko Gdynia. Zakaj je torej vsa Evropa pokonci radi tako male flike zemlje, ki bi morala po vsej pravici spadati pod Nemčijo?

Ako Hitler dobi Gdanjsk in ga priključi Vzhodni Prusiji, bo ta pokrajina oddaljena od originalne Nemčije samo 15 milj in to po poljskem koridorju, preko katerega bi nemško topništvo uničilo ves koridor z pristaniščem Gdynia. Vsled tega bi postala poljska strategična pozicija obupna.

Hitler je rekel spomladi, da zahteva samo Gdanjsk in prosto pot preko poljskega koridorja,

za kar bi podpisal za 25 let mir na tej fronti. Toda Poljaki dobro vedo, da je Hitler tudi nekaj takega rekel, predno je zavzel Sudete. Zato si mislijo Poljaki, da bi se mu, če Hitler dobi Gdanjsk, podedile še večje sline po nadaljnjem ozemlju.

Če bosta šli Anglija in Francija na pomoč Poljski radi Gdanjske, se to ne bo zgodilo radi Poljske same, ampak zato, ker se bo jita prevelike moči Hitlerja. Če se Hitlerju izroči Gdanjsk in poljski koridor, bo s tem tako gotovo zapečaten usoda Poljske, kot je bila Čehoslovaške, ko je Hitler dobil Sudete. Kajti Hitler škili preko Poljske na Ukrajino in potem doli k Črnemu morju. In če bi bil Hitler enkrat pri odprtih vratih, bi se mu težko ubranilo stopiti v hišo.

Imenovan za White Co.

Lincoln R. Scafe, ki je bil generalni poslovodja Fisher Body v Clevelandu, je bil imenovan za prodajalnega poslovodjo pri White Motor Co.

Zadušnica

Jutri ob 6:30 se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. Jennie Skerl. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Važna seja

Nocoj zvečer ima sejo podružnica št. 25 SZZ v navadnih prostorih. Po seji bo pa kazenje slik, ki so bile posnete od večbalnih krožkov ob priliki parade 14. maja.

A. F. of L. v boju za zmago WPA delavcev

Washington, D. C. Wm. Green, predsednik A. F. of L. zbira voditelje raznih delavskih organizacij, da skupno nastopijo v kongresu in ga prisilijo, da spremeni postavko za daljše delovne ure. Green se je izjavil, da bo organiziral v ta namen vse politične in ekonomske moči, ki bodo dovolj velike, da se bo kongres ustrašil in spremenil postavko.

V tem se pa opaža po vsej deželi, da se stavka WPA delavcev širi. Iz 36 držav se poroča, da je odšlo na stavko 75,000 delavcev. Iz kapitola se poroča, da so nekateri senatorji že za to, da se postavka spremeni. Po deželi se je ustavilo delo skoro pri vseh vladnih WPA projektih, ker so odšli delavci na stavko.

Medtem se je pa oglasil načelnik WPA, Harrington, ki je izjavil, da bo vlada brez pardona uveljavila novo postavko. WPA administratorji iz vseh držav bodo poklicani v sredo v Chicago, kjer se bo postavilo načrte za nadaljnjo postopanje vlade.

Kampanja se bliža pa ni kandidatov

Cleveland, O. — Samo šest tednov je še čas, da kandidati za župana v Clevelandu vložijo svoje peticije. Do primarnih volitev je pa še tri mesece. Pa skoro nobenega kandidata. Dozdaj sta se priglasila samo dva. To je sedanji župan Harold H. Burton, ki bo kandidiral za tretji termi, in Mrs. Yetta Land, ki bo kandidirala na komunistični listi, kar pa niti v poštevnem pride.

Na demokratski fronti je pa vse tiho. Morda je to mir pred viharjem? Millerjeva kot Gowerjeva stranka pravita, da nimata nobenega kandidata. Vsi, katere se je topogledno potipalo, hitijo zatrevati, da ne marajo kandidirati. Zadnje čase je prišlo na površje ime bivšega senatorja Bulkleya. Morda bi on kandidiral? Rekel ni še nič. Edino kongresnik Sweeney je, ki ni še rekel, da ne bo kandidat, pa tudi ni rekel, da bo. Morda bo prišel s končno besedo na dan na 29. julija, ko priredi običajno vožnjo na parniku po jezeru.

Vodja lojalistov tožen

Madrid, Španija. Julian Besteiro, star 69 let, po poklicu profesor, po prepričanju socialist, je bil postavljen pred vojaško sodnijo, ker je pomagal lojalistom v zadnji vojni. Vlada zahteva zanj smrtno kazen. Besteiro zatrjuje, da je bil proti komunistom in da je skušal doseči konec prelivanja krvi več mesecev prej, predno se je podal Madrid.

Stavka v Fišerci

Danes so začeli z stavko pri Fisher Body Co. na Coit Rd. Stavko je razglasila avtna unija, ki spada k CIO. Delavci so imeli večeraj shod v SND na St. Clair Ave., kjer so odglasovali za stavko. Stavka je proti General Motors za boljše delavske pogoje in se vrši sporazumno z stavko v Detroitu.

Zadušnica

V cerkvi sv. Vida se bo brala v sredo ob 6:30 sv. maša za pok. Mary Peterlin. Sorodniki in prijatelji so prošeni, da se udeležijo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 158, Mon., July 10, 1939

Za mesta in vasi

Nekateri mislijo, da so vsi WPA projekti namenjeni za mesta. Resnica je, da so WPA projekti osredotočeni v mestih, toda pogrešno bi bilo misliti, da je WPA program izključno namenjen velikim mestom.

Pomisli! moramo namreč predvsem, da je človek v podeželskem okraju enako potreben dela in zaslužka kot so potrebni ljudje v večjih mestih, in da imajo ljudje po farmah iste pravice in zmožnosti, da dobijo WPA delo kot ljudje po mestih, kajti končno je po farmerskih okrajih največkrat še slabše ko je v mestnih okrajih.

Kjerkoli se potrebujejo delavci, ki so brez dela, bodisi na deželi ali v mestih, sodeluje WPA organizacija z njimi s tem, da jih zaposli pri raznih projektih, ki so koristni onemu okraju, kjer živijo.

WPA program, kakor je bilo razvidno iz poročila, ki smo ga priobčili nedavno v tem časopisu, posluje skoro v vsaki izmed 3070 counties v Zedinjenih državah. Skoro ena osminka WPA delavcev je zaposlena v podeželskih okrajih, in sicer v takih okrajih, kjer ni nad 2,500 prebivalcev, in dva izmed vsake petorice prebivalcev sta zaposlena v okrajih, kjer ni mest nad 25,000 prebivalcev.

Najbolj obsežno in morda najbolj važno podjetje, ki je bilo izvršeno od WPA, je bila gradnja in popravljane potov, ki vodijo od farme na javni trg, kakor tudi gradnje in popravljane postranskih cest. Ta pota služijo skoro izključno koristim podeželskih pokrajin. V treh letih je zgradila WPA organizacija 55,000 milj novih podeželskih cest in izboljšala 190,000 milj obstoječih farmerskih cest in potov, ki so bila vsa jako potrebna poprav.

In to delo WPA ni bilo namenjeno za mesta. Res je, da kar se tiče šolskih poslopij, se je storilo razmeroma več na deželi kot pa v gosto naseljenih mestih. Male šole za manj kot 150 učencev prevladujejo izmed 24,000 šol, katere so zgradili WPA delavci tekom zadnjih treh let v Zedinjenih državah.

Ravno tako velik je del WPA projektov na poljih konservacije, javnega zdravja, vzgoje in rekreacije, kar je bilo doseženo v podeželskih pokrajinah. WPA projekti za kontrolo povodnji in konservacijo so prvotno namenjeni koristim farmerjev in posestnikom rančev. Zgradnja novih prekopov je omogočila irigacijo 170,000 akrov zemljišča, za 2,755,000 akrov pa so bile irigacijske razmere izdatno izboljšane. Približno 23,000 malih jezov je bilo zgrajenih, da se konservira voda rek in potokov, 54,550 akrov zemlje pa je bilo znova pogodzenih od WPA delavcev. Nihče torej ne more trditi, da niso WPA delavci doprinesli svojega deleža za boljše blagostanje in prihodnost Zedinjenih držav.

Skoraj polovica nštevilnih WPA projektov za šolski obdel deluje v šolah na deželi. V treh letih so vsi ti projekti dali 258 milijonov obedov otrokom, ki niso doma dobivali dovolj hrane. Izmed raznih drugih WPA projektov, ki spadajo pod splošno poglavje sanitacije in zdravja, so oni, katerih svrha je preprečiti onesnaženje tekočih voda, vničevanje komarjev, ki razširjajo bolezni in gradnja sanitarnih stranišč. Vsi ti projekti prizadevajo bolj direktno ljudi v podeželskih krajih kakor pa ljudi v mestih.

WPA bolničarke so poučile revnejše sloje ljudi o važnosti zdravja in za boljšo oskrbo mater in detet. Na deželi se je razvil zanimanje za preprečitev takih bolezni kot so pelagra, malarija, sifilis in jetika. WPA bolničarke so potovale do osamljenih hiš, da skrbijo za bolnike, in so mnogokrat hodile po skoraj nemogočih hribovskih potih, da pridejo do bolnika.

Na isti način so WPA knjižničarji na avtomobilih, na konjih in celo po čolnih prinašali berilo ljudem, ki drugače ne bi bili imeli onega stika z zunanjim svetom, ki ga nam dajejo knjige, revije in časopisi.

WPA administracija pomaga ljudem vseh vrst in na razne vrste poleg poglavite svrhe, da preskrbi delo onim, ki ga širom dežele najbolj potrebujejo.

Kaj pravite!

Se so pošteni ljudje na svetu, bi rekli. V Georgiji je neki namernik, ki išče lastnika hiše, v kateri stanuje. Pravi, da ga ni videl že enajst let, pa tudi nobene najemnine ni plačal v tem času. Prav težko verjetno pa je, da bi iskal lastnika zato, da bi mu plačal rent, ker toži, da je treba popraviti hišo, kateri pušča streha in potrebuje še več drugih popravil. Zagrozil pa je, ta pošteni namernik, da se bo selil iz hiše, če se hiša takoj ne popravi.

V Clevelandu je bilo letos v prvih šestih mesecih 161 manj otrok rojenih kot v istem času lansko leto. Smo rekli, da je nekam tiho po mestu zadnja časa. Ti šmentane štokrkle ti, le kaj se jim je Cleveland tako zameril!

V McKeesport, Pa. so kar naenkrat utihnil zvonovi v ondodni cerkvi. Pa ne zato, da bi šel cerkvenik na stavko, ampak zato, ker je nekdo ukradel kembelje.

BESEDA IZ NARODA**Ob preranem grobu**

Cleveland, O.—In zdaj, ko Te ni več, bomo premišljevali o Tebi, kaj in kdo si bil in kaj smo napram Tebi zagrešili, ko Te nismo spoštovali, ko si delal za nas.

Smrt nas je zdramila tako, kakor razčisti po hudi vročini vse razgreto in zasopljeno ozračje kakor se pokaže za viharjem čisto ozračje. V življenju še nisem doživel kaj takega, da bi se bil toliko naučil, kakor sem se naučil v teh dneh, ko je posegla smrt po Tebi, Alojzij Pirc, za katerega je namenjen ta članek.

Kakor regljažo žabe v mlaki ob cesti, smo govorili in pisali o Tebi, ki že počivaš in ki si pisal in delal za nas. Napram Tebi smo imeli strupene jezike, obsojali in obrekovali smo Te. V Tebi smo iskali napake, kakor iščejo dlake v jajcu. Na vse najmanjše nerodnosti smo imeli naše oči. Gorje Tebi, če bi se tu in tam spotaknil. Če se Ti je pri ogromnem delu vrnila majhna pomoč v naglih poročilih, smo že stiskali pesti in Te rotili, da ne paziš, da si pijan itd.

Če nisi mogel nam hitro odgovoriti na stotera vprašanja za naše osebne informacije, že vpili, da si robot, in grob, heolikan. Kaj vse Ti nismo očitali, da s tem in z drugim simpatiziraš in da nas druge preziraš. Iskali smo zakotnih listov, da smo se nad Teboj maščevali, Te zmerjali in komedije uganjali iz Tebe, ki si delal za nas in za napredek naše naselbine.

Tako nekako je bilo življenje vsa ta leta, ko si bil med nami. Včasih, ko si naš hvalil, smo Te ljubili. Ko nas nisi mogel vedno hvalliti, smo se nad Tabo jezili. Ti si pa molčal in delal. Prisiljen si bil, ker smo mi, Tvoji naročniki in podporniki imeli bič in palico. Mnogokrat je moral učen urednik kloniti glavo nevednemu ali ošabnemu odjemalcu, da se je ohranil v naselbini mir in časopis.

Tako je bilo življenje in taka je bila trnjeva pot najstarejšega in najbolj zaslužnega urednika Ameriške Domovine, blagopokojnega Alojzija Pirca, ki je delal nesebično, ki je delal za narod v splošnem in za narod pri posameznikih, katerih število gre v tisoče, ki jim je delil dobrote.

Dragi pokojni Alojzij Pirc! Večkrat sva se tudi midva zadelala v besedah. Dočim sem hotel, da velja moja, si Ti napravil po svoje. Ti si imel prav, ker si bil odgovoren za to, kar sme in ne sme v časopis. Ti si bil učen, dočim se navaden človek ne more s tem meriti. Le preradi o sebi mislimo več kot moremo storiti. Urednik, ki je zmožen, da izdaja časopis in je pri tem še mož na mestu za blagor teh, za katere piše, zasluži od vsega naroda največje priznanje. Da pa je delal za narod blagopokojni Alojzij Pirc, je pa narod sam spregovoril, ko je rajni zatislil svoje oči za vedno.

Sedaj velja primera viharja, ki je izčistil ozračje. V moje največje čudo je bilo to, ko je v trenutku, ko se je raznesla novica, da je umrl Louis Pirc, spremenilo duha in mišljenje o človeku, ki je živel v delu in v delu tudi umrl. Glas o Pirčevi smrti je zadel na vsako slovensko srce, pa naj bo, da so bili poprej njegovi prijatelji ali neprijatelji. Človek se mora nehoti vprašati: Ali je to hlinjenje, ali je človeška slabost, ali je to odkritost? Zakaj je sedaj Louis Pirc nenadoma nenadomestljiv med nami in največji mož med nami, prej pa

preklinjan in zaničevan? Toda prej smo govorili iz svoje popačene slabe narave, iz nevošljivosti, iz mržnje. Zdaj pa, ko je za vselej zatislil svoje oči, se je v nas odprl jasen pogled. Nagloma so se razpršili težki oblaki naših misli. V trenutku nismo videli nobene zlobe, nobene nemarnosti v Pircu. Bil je velik in popolen mož.

Zakaj tako sprememba? Zato, ker smo pogledali smrti, ki je pravica, v obraz. Takoj smo videli, da je Pirc umolknil, vedeli smo, da se ne bo več zagovarjal, da bi nas pokaral, ker karani nismo radi. Vedeli smo, da ne bo več delil dobrot. Zasmilil se nam je in v naših sreh je postal mučenik, po njegovih delih pa svetnik v naših sodbah. Ali ni bilo to res? Če ste pravičniki, kar priznajte!

Kakor sem že sam priznal, da smo vsi ljudje slabotni in iščemo v drugih napake, se nam ni treba nič opravičevati. Toda dokler je v nas še samo slabost v prirojeni napaki, je nam potem, ko to priznamo in obžalujemo, odpuščeno in opravičeno. Drugače je pa za tiste ki so krivico uganjali iz hudošije in maščevanja, iz zlobnosti in škodoželjnosti. V tem je velika razlika.

Takoj po razglasitvi smrti rajnega Lojzeta je vel drug duh, duh pravične sodbe, duh žalosti, duh ljubezni in sočutovanja. Mož za možem so prihajali sklonjenih glav in majali z glavami. Stoteri in stoteri so drug za drugim ponavljali besede: "Umrli je največji mož, najbolj deloven rojak, umrl nam je oče in voditelj, umrl nam je dobitnik! Nikdo ga ne more nadomestiti!" Možje kot ženske so se naslonili na steno v kapeli in si brisali solze. Šli so v drugo sobo, da so se razjokali. Zopet in zopet so se vrnili nazaj h krsti in stali povešenih glav. Drugi so zopet pripovedovali o številnih slučajih, katere je rajni Pirc zanje za svojo velikodušnostjo rešil, ko so iskali ameriško državljanstvo, ali imeli kak drug zapleten slučaj. Samo Pirc je mogel take slučaje rešiti s pomočjo višjih glav pri vladi ali drugje, s katerimi je imel Pirc tesne odnose in vpliv pri njih.

Skozi dva dni sem poslušal take izjave in malo jih je bilo, da ne bi imeli solzne oči, ko so pripovedovali o rajnem samo dobro. Vse to je prihajalo iz srca in vsaka beseda je bila ko zlato.

Rojaki, kaj sličnega še nismo slišali pri krstah naših rojakov, dasi so odšli že mnogi zaslužni od nas. Toda da se je kdo povzpela tako daleč kot se je rajni Pirc, tega ne moremo z nikomur primerjati. Toda tega nismo vedeli prej. Za taka dela mora imeti človek prvič zmožnosti, veljavno in pa tudi srce pa voljo do dela za narod in to brez plačila, kakor je dal rajni Pirc.

Še nekaj naj napišem, ki naj priča o Tvoji iskrenosti, o Tvoji pravicoljubnosti in nesebičnosti. Tvoja največja prednost je bila ta, da si svojim neprijateljem vse sprosti odpuščal. Občudovanja vredno je bilo na Tebi, blagi pokojnik, da si tem, ki so Te psovali, prav takoj in mimogrede oprostil. Nikdar nisi bil željan maščevanja. Nikdar nisi pisal v osebni napadih. Na napade si odgovoril dostojno, podučno, stvarno, nikdar iz sovraštva. V tem izrekanju največje občudovanje.

Sam vem, da si meni in drugim, katere poznam, manjše ali večje nesporazume hipoma oprostil in pozabil. Užaljenega bi se počutil, če bi hotel še kdo kaj o tem omeniti. Za jezo in sovraštvo nisi imel časa, ker

si videl pred seboj le delo in bodočnost. Slava takemu možu! Od takega se imamo učiti, takega smo dolžni posnemati. Tvoj zgled potrpežljivosti se mi je tako globoko vtisnil v srce, da ga ne bom pozabil do smrti.

Kar si pa pretrpel po nedolžnem brez sebičnosti. Narodu si pomagal do obstanka v posameznih slučajih in celokupnosti. Kdor je metal kamenje na Tebe in Te psoval, je grešil in je dolžan, da obžaluje. Kdor Te je omalovaževal, ni vedel več kot toliko, toda večina naroda Te je pa imela v srcih, četu se ni za Tebe potegovala, ko so Te drugi napadali. Narod je takrat molčal, ker je vedel, da se takim ne izplača odgovarjati, ki so polni sovraštva in sebičnosti. Toda sedaj je pa narod izpregovoril. Izpregovoril je glasno in jasno, da Te je ljubil. Narod je prihitel od blizu in daleč. Narod je plakal in pokazal ljubezen do Tebe. Obkrasil Te je z cveticami kakor še nikogar pred Teboj. Narod Te je spremil tudi kakor še nikogar poprej do groba. Fara sv. Vida Ti je izkazala veliko čast z številnimi duhovniki, ki so bili navzoči. K Tvoji krsti so prihitali odlični ljudje, od blizu in daleč, ki so Te poznali po Tvojem velikem narodnem delu.

Prišli so tudi taki, po katerih si moral večkrat zavistiti bič, ker so delali proti volji in koristni naroda. Častnejšega pogreba še ni nikdo imel, ker ni nikdo pred Teboj mogel vršiti dela, kakor si ga izvrševal Ti, naš rodoljub.

Veljasten je bil Tvoj pogreb. Več kot 100 vencev so prinesli Tvoji prijatelji. Več kot tisoč dolarjev so stale same cvetlice, ki so krasile Tvojo krsto. Vsa polna je bila cerkev sv. Vida, kakor ni bila še ob velikih praznikih. Od pogrebne kapele do cerkve Ti je bil narejen špalir. Kdo je imel še kdaj lepši pogreb?

Narod, prav si storil in če bi ne bil storil, bi ne bil noben narod!

Ob vročem pa mirnem dnevu se je sprevod približal okrog poldne na pokopališče Calvary. Prva sekcija pokopališča št. 3, na desno od vhoda, je bila izbrana za Tvoj zadnji počitek. Ne daleč od tam, kjer počiva blagi Ivan Zorman starejši, na drugi strani pa Jurij Malovrh. Vse naokrog so še drugi naši številni pionirji, kjer boste čakali angeljske trombe: Vstanite in pridite k poslednji sodbi za svoja dela na svetu!

Ostalo je na pokopališču Tvoje telo, Tvoj duh pa je šel z nami nazaj in bo ostal med nami. Spremljal bo še nadalje časopis Ameriško Domovino in to ljudstvo, ki je za Teboj žalovalo, bo iz spoštovanja in hvaležnosti do Tebe, ostalo zvesto časopisu, pri katerem si delal nesebično za blagor svojega naroda.

Blag in nezabni Ti spomin! Počivaj v miru!

Anton Grdina.

IZ DOMOVINE

—Slovenske gorice so dobile novo avtobusno zvezo. Želja spodnjega dela Slovenskih goric in Ljutomera se je izpolnila. Mari-borska mestna občina se je odločila, da začne avtobusni promet na progji Maribor—Ljutomer. Proga drži preko Sv. Petra, Sv. Lenarta in zavije pod Sv. Trojico k Sv. Antonu. Odtod preko Ivanjcev k Sv. Juriju ob Ščavnici, nadalje po vaseh Žilavi, Berkovcih, Logarevcih k Sv. Križu na Murskem polju in v Ljutomer.

V blag spomin Mr. Pirca

Cleveland, O. — Kakor blisk se je raznesla novica, da je naš najljubljeni urednik našega najbolj priljubljenega lista, Ameriške Domovine, nagloma preminil. Kar verjeti nismo mogli, da je to resnica. Toda žalobog, kruta usoda ga je iztrgala iz naše srede. Kako smo bili vsi iznenadeni. Povpraševali smo drug drugega, ali je to mogoče, ali ni. Toda Bog pravi: danes tebi, jutri meni.

Zelo smo žalostni nad njegovo izgubo. Saj smo ga vsi zelo spoštovali in ljubili. Vsi njegovi prijatelji in naročniki ga bomo zelo pogdešali, kajti bil je v vseh rečeh in ozirih točen, natančen in strog, če je bilo potrebno. Obenem je bil pa zelo mehkega srca in usmiljen. Ni potreba nobene hvale, ker njegova dela ga visoko povzdigujejo. Kdor ga je pobližje spoznal, ta ve ceniti njegovo dobroto in naklonjenost, kolikor je storil on dobrega našemu narodu. Pomagal je, če je bilo le mogoče.

Kolikim je on pomagal, da so postali ameriški državljani. Enakoj tudi meni in mojemu možu. Še dobro imam v spominu, ko sem hodila v večerno šolo k njemu. Rekla sem mu: "Oh, Mr. Pirc, jaz ne bom več prišla v šolo, ko se je pa tako težko učiti za bolj priletne ljudi."

On je pa rekel: "Tončka, le pogum, pa dobro voljo. Mene se pa nič ne boj, saj nimam palice v rokah kakor v starem kraju učitelji." S temi besedami mi je vili poguma, da nisem odnehal. Ako me ne bi bil pa on vzpodbujal, ne bi nikoli tega dosegla, da bi postala ameriška državljan-ka. Hvaležna mu bom za to do groba.

In kolikim našim rojakom je on pomagal, da so dobili državljan-ke papirje, da jih ne bodo preganjali, ko se bližajo slabi časi, kot se sliši.

Na 21. junija je bil pa njegov god. Poslala sem mu cvetlice in sem pozneje slišala, kako jih je bil vesel. Rekel je: "Ja, Tončka mi je pa šopek poslala za moj god!" Oh, ko bi bila jaz slutila, da bo ta Tvoj zadnji god na tem svetu, bi Ti bila še trikrat lepšega poslala. Imela pa bom lepo zavest, da sem mu kdaj kaj storila za dobroto, kakor jo je on meni, v tem ali drugem oziru.

Pa kaj bi naštevala Tvoja dobra dela, ko vsak ve, ako čuti pravično, da mora priznati Tvoja dobra dela in Tvojo narodno požrtvovalnost. Boril si se težko za svoj in Tvoje družine obstanek. Kasno v noči si še delal in zjutraj ob petih si bil že v uradu, ko smo vsi drugi še sladko spali. Delal si z glavo, to je za možgani. Zdravnik se je izrazil, da ni čuda, da Te je zadel možganski kap, ker si toliko študiral in si glavo belil od rane mladosti pa do zdaj. Tvoje sile so bili izčrpane, podlegel si.

Koliko si bil upoštevan pri narodu, so Ti očitno pokazali, ko si ležal na mrtvaškem odru, ko so hodili žalostni in potrti jemati od Tebe zadnje slovo. Hodile so Te kropit skupine ljudstva. Eni se prihajali, drugi odhajali. To se je vrstilo neprenehoma.

In koliko vencev so Ti poslali od vsepovsod! Ležal si ves v cvetlicah, katere si vedno tako ljubil.

Približal se je dan pogreba. Zbirale so se gruče ljudi, na vseh koncih in krajih so stali Tvoji zvesti prijatelji, ki so prihitali od blizu in daleč, da so Ti izkazali zadnjo ljubav ter Te spremlila do hladnega groba, v katerem zdaj snivaš spanje pravičnega. Ob Tvoji gomili smo stali kakor nemi, zroč v grob, kamor so Te položili. Nešteta solza je zdrknila po licih, ko smo se žalostnega srca poslavljali z božje njive. Opazila sem možake, ki bi se ne jokali za vsako stvar, toda zdaj si je brisal solze in žalostni so šli od gomile.

Dragi Lojze! Vsi Tvoji prijatelji in znanci imamo zdaj lahko veselo zavest, da smo Te spremljali na zadnji pot kakor se spodobilo. Saj si bil naš zvest brat, kakršnih je, žalobog, bore malo. Kličemo Ti še v zadnji pozdrav Tvoji zvesti prijatelji in Tvoji naročniki: Bog Ti bodi milostljiv in naj Ti bo lahka ameriška gruda, za katero si se boril leta in leta pošteno in zvesto. Večna luč naj Ti sveti in počivaj v miru v nadi, da se vidimo nad zvezdami. Pozabili Te ne bomo nikoli, ampak spominjali se Te bomo pri daritvah svetih maš.

Tončka Jevnik

Kaj pa čakate!

Cleveland, O.—Ne vem, kaj da čakate, da se vas je še tako malo priglasilo! Ali res mislite, da se nas bo samo nekaj peljalo v Joliet in Lemont? Le čakajte in odlašajte za zadnje dni. Kaj pa potem, če sklenemo, da se odpeljemo kar sami, kar nas je korajžnih, kar z avtom in vi, ki odlašate za zadnje dni, se boste kesali, ker boste s tem izgubili priliko pocestni vlaka.

Mi smo že navajeni, da pravimo: "Oh, še ne vem, če bom šel! Bom videl, kakšno vreme bo in kako se bom počutil!"

Veste, za vlak napolniti nas mora biti že precej. Kar hitro se priglasite, da ne bo prepozno. Do 15. julija ni več daleč in takrat moramo že vedeti približno, koliko nas bo.

To sem napisal zato, ker mi je odbor izročil lepo število voznih listkov, a priglasilo se jih je dozdaj le nekaj pri meni. Morda se jih je več priglasilo drugod.

Komur še ni znano zakaj da gre, naj bere tole. V soboto večer, to bo na 22. julija, bo pripravljen vlak za 300 izletnikov, da se odpeljemo v Joliet na slovesno otvoritev uradnega doma K. S. K. J. Ta dom je stal precej nad \$100,000. Pomenljiva stvarnost bo to. Ob istem času bomo pohiteli tudi v Lemont, ki ni daleč od Jolietu.

Vlak odpelje 22. julija zvečer ob 11:30 iz glavne cleveland-ske postaje, Terminal kolodvor. Od sedmih zjutraj pripelje v Joliet. Vlak odpelje v nedeljo večer ob devetih in pripelje v Cleveland ob pol šestih zjutraj.

Vlak stane na oba kraja za odrasle \$7.65, za otroke pod 12 letom pa je vožnja \$3.75 za oba kraja. Kdor bi pa želel ostati dlje tam, magari deset dni, to lahko stori, če doplača na vlaku še \$3.15.

Kdo se ne bi potrudil za tak izlet, ko bo vendar nekaj tako posebnega in veselega. Le priglasite se in prinesite groše, da bo držalo.

Anton Grdina,

zastopnik.

IZ PRIMORJA

—Uboj v Podgradu. Nedavno so razbojniki ubili v Pavlici kmeta 46-letnega Andreja Gerla, o katerem se je govorilo, da je precej bogat. Po večerji je bila vsa družina zbrana, ko se je nenadoma pojavila dvojica oboroženih roparjev, ki so imeli čez obraz bele maske. Zrevolverji so prisilili vse, da so dvignili roke, potem je eden izmed roparjev začel iskati po predalih za denarjem in dragocenostmi. V tem trenutku se je Andrej zagnal proti njima in eden maskiranih razbojnikov je oddal dva strela, ki sta pogodila Andreja v srce. Otroci in žena so zagnali krik in hoteli pomagati nesrečnemu očetu. Med tem časom sta razbojnika izrabila splošno zmedo in zbežala v noč. Prihitali so sosedje, ki so družino potolažili, a gospodarju ni bilo mogoče več pomagati, ker je bil že mrtev.

Bazovica.—47-letni klesar Josip Veršič je padel s kolesa, ker se je zlomila os na sprednjem kolesu. Ranil se je po obrazu in si pretresel možgane.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku E. Maya

"Well, sir!" je pokimal. "Je nisem prav nič nenaklonjen. Mična je, sicer bi ne metal oči za njo."

"Ampak Sam — Indijanka!"

"Kaj zato! Bi še zamorko poročil, če bi ne bila črna. Sicer pa bi ne zadel slabo, če jo vzamem."

"Kako to?"

"Ker zna najboljši in najlepši usnje strojiti v vsem rodu Apačev."

"Se mislite dati ustrojiti —?"

"Ne zbijajte neumnih šal, sir! Zadevo mislim čisto resno. Tako le prijazno, udobno domače ognjišče — Razumete —! Lep poln, okrogel obraz ima, prav kakor mesec."

"S prvim ali z zadnjim krajcem?"

"Ponovno prosim, ne zbijajte šal iz mojega meseca! Polna luna je in poročil jo bom, če se ne motim!"

"Upajmo, da ne bo mlaj nastal iz te cele zadeve!"

Kje pa ste se vobče seznanili z njo?"

"Ravno pri strojenju. Popravljal sem po najboljšem strojarju, — namreč radi medvedove kože, ki ste mi jo podarili. Pa so mi njo priporočili. Nesel sem ji kožo in tako sva se seznanila. In kmalu sem opazil, da ji je všeč."

"Medvedov kožuh —?"

"Neumnost! Če bi se vzela, se ve!"

"A tako —! Ampak kaže, da ima vdovica dober okus, ljublj Sam!"

"Da! Okus pa ima, to pa to! O, ni tako čisto neizobražena, veste! To je dokazala tudi s tem, da ni samo moje kožo ustrojila, ampak da mi je celo novo obleko naredila iz nje. Kako vam ugaja?"

"Tisti vaš mesec —? Nisem ga še videl."

"Neumnost! Moja obleka!"

"Ah, da! Kar cel gizdalin!"

"Gentleman, kajne! Da, gentleman! Čisto iz sebe je bila, ko me je prejle videla v novi obleki. Zanesite se, sir, poročil jo bom, pa je!"

"In kam ste djali svojo staro obleko?"

"Nekam v grmovje sem jo zagnal."

"Tako tako —! Nekoč, ni še dolgo temu, pa ste drugače govorili o svoji častitljivi lovski suknji —!"

"Hm —! Kako?"

"Dejali ste, da je ne prodate niti za deset tisoč dolarjev —!"

"To je bilo tistikrat. Tistikrat še ni bilo Kliuna aje. Časi se spreminjajo. Well!"

In mali možiček v medvedovem usnju se je obrnil in odstopical.

Prav nič me seveda niso razburjala človekoljubna čustva, ki jih je negoval moj mali Sam do svoje vdovice. Treba je bilo Sama le videti, pa je bil človek lahko čisto miren in prepričan, da se ne bo nič hudega zgodilo. Tista njegova stopala, ki so prevelika zrasla, tiste suhe, srpaste nogice in še celo njegov obraz —! O jej —! Poosobljena karikatura prerijskega ženina —! Tak ženin je bil celo za indijansko vdovo nemogoč.

Ni še prišel daleč pa se je obrnil in zaklical:

"Je pač čisto druga s tole mojo novo suknjo, sir! Kakor na novo preroben sem! Ga vobče videti nočem več, tistega starega kožuha —! Sam se ženi, če se ne motim, hihihihihih!"

Dan je minil.

Srečal sem Sam Hawkensa, ženina, pri pueblu. Zamišljen obraz je kazal.

"Kake pa so tiste astronomične misli, ljubi Sam, ki vam brodiijo po glavi?"

"Astronomične misli —? Zakaj pa naj bi bile ravno astronomične?"

"Ker gledate v svet, kakor da

1939	JULY 1939							1
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa		
2	3	4	5	6	7	8		
9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22		
23	24	25	26	27	28	29		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

- JULIJ**
- 16.—Društvo Cerknško jezzero št. 59 SDZ priredi izlet na farmo brata Anton Jermana, na R. F. D. 1, Bishop Rd., Wickliffe, O.
- 23.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ priredi piknik na Zornovih prostorih na Bradley Rd.
- 23.—Piknik kluba collinwoodskih groceristov in mesarjev na Pintarjevi farmi.
- 30.—Društvo Sluga št. 43 SDZ, Niles, O., priredi piknik na John Samuel's farmi. Igral bo Jack Pershinov orkester iz Warren, O.
- AVGUST**
- 5.—Fara Marije Vnebovzete priredi piknik na Pintarjevi farmi.
- 6.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi piknik na vrtu Slovenskega doma na 6818 Denison Ave.
- 12.—Društvo Bled št. 20 SDZ priredi zabavo na Zornovih prostorih v počast novim članom, ki so pristopili tekom kampanje.
- 13.—Društvo Danica št. 34 SDZ, piknik na Zornovih prostorih, Bradley Rd.
- 13.—Društvo Ameriški Slovenci št. 21 SDZ, Lorain, O., piknik na Lovčevih prostorih na Clinton Ave.
- 20.—Piknik Zveze društev Najsv. Imena na Špelkotovi farmi.
- 20.—Koncert Združenih mladinskih pevskih zborov v Gordon parku.
- 27.—Olimpiada SDZ na Pintarjevih prostorih.
- 27.—Workmen's Sick and Death Benefit Society, piknik na Stuškovi farmi.
- 27.—Piknik skupnih društev fare sv. Lovrenca pri Mr. Zornu na Bradley Rd.
- SEPTEMBER**
- 2.—Društvo Majnik št. 28 SDZ, Barberton, O., praznuje 25-letnico obstoja v dvorani društva Domovina, na 14. cesti.
- 2.—Sam. društvo Presv. Srca Jezusovega praznuje 40-letnico v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.
- 9.—Lucky Stars SDZ, plesna veselica v avditoriju SND.
- 23.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.
- OKTOBER**
- 7.—Društvo Marije Magdalene, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.
- 8.—Skupni mladinski pevski zbori, koncert in ples v avditoriju S. N. Doma.
- 8.—Koncert združenih pevskih zborov mladine v S. N. Domu na St. Clair Ave.
- 12.—Plesna veselica društva Mother of Perpetual Help, redna Katoliških Borštarnjev.
- 14.—Društvo Dvor Marije Pomagaj št. 1640 priredi plesno zabavo v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 21.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ, plesna veselica v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130th St. in McGowan Ave., West Park.

- 26.—Društvo Clairwoods št. 40 SDZ, ples v avditoriju SND.
- 27.—Carniola Tent št. 1288, The Maccabees, ples v avditoriju S. N. Doma.
- 28.—Zadružna plesna veselica z večerjo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
- 28.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, ples v S. N. Domu na St. Clair Ave.
- 29.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju SND.
- 29.—Koncertna proslava 25-letnice društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.
- NOVEMBER**
- 4.—Društvo Sluga št. 43 SDZ v Niles, O., priredi veselico v nemški dvorani na Belmont Ave.
- 4.—White Motor Union Local 32, ples v avditoriju SND.
- 5.—Koncert mladinskega pevskega zbora Kanarčki v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.
- 11.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.
- 12.—Samostojna Zarja, opera in ples, v avditoriju SND.
- 12.—Mladinski pevski zbor "Črički" ima koncert v S. N. Domu na 80. cesti.
- 18.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 19.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.
- 22.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.
- 26.—Koncert Mladinskega pevskega zbora SDD, Waterloo Rd., v auditoriju S. D. Doma.
- 30.—"SDZ dan" pod vodstvom Junior League, program in ples. S. D. Dom na Waterloo Rd.
- DECEMBER**
- 3.—Društvo Pioneers HBZ, ples in obletnica v avditoriju S. N. Doma.
- 9.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, zabava v avditoriju S. N. Doma.
- 16.—National Screw Manufacturing Co., božičnica v obeh dvoranah S. N. Doma.
- 17.—Slovenska mladinska žola S. N. Doma, božičnica v avditoriju S. N. Doma.
- 31.—Silvestrov večer priredi Slovenski narodni dom in klub društev S. N. Doma v avditoriju S. N. Doma.

IZ DOMOVINE

—Žrtev granate. V okolici Tolmina je 22-letni delavec Rudolf Melinc izkopal iz zemlje granato. Ko jo je skušal razstaviti, se mu je pod udarcem s kladivom razpočila. Melinc je dobil smrtno poškodbo po vsem telesu. Kmetje, ki so mu z bližnjih njiv prihiteli na pomoč, so ga našli že mrtvega.

—Smrtna žrtev Korošice. Na binkoštno nedeljo zjutraj je krenila iz Novoga mesta družba mladih ljudi v Kamniške planine, med katero je bil tudi desetletni ljubljanske realne gimnazije Gerhard Simonič. Ko so Novomeščani prispele v Kamnik, so kljub deževju nadaljevali pot na Veliko planino. Kmalu se je nad Kamniškimi planinami nenadno zjasnilo in planinarji so bili prepričani, da bo lepo, pa so nadaljevali pot čez Konja proti Korošici. Ko pa je družba prispela na Konja, jo je zajel silen vihar, z dežjem in točo. Več ur so se borili z neurjem. Trije so srečno prispeli v kočjo, trojica pa je zastala, med njimi Simonič in trgovska sodružnica Kosova. V kočji so dolgo čakali, naposled pa je prišel samo eden in vzkliknil: "Pojdite na pomoč, omagali so v snegu!" Iz kočje so pohiteli na pomoč, našli so pa Simoniča že nezavestnega in napol zmrzlega, Kosova pa je bila še pri zavesti. Prenesli so ju v kočjo, kjer pa Simoniču niso mogli več pomagati. Bil je sicer močne narave, a imel je prešibko srce in je zaradi prenapora omagal.

Otroško trupelce v greznici. —Veliko ogorčenje je vzbudilo v Murski Soboti zverinsko dejanje mlade služkinje, ki je svojega otroka takoj po porodu umorila in vrgla v greznico. Domači, pri katerih je služkinja služkinja Terezija Magyar, so vedeli, da je blagoslovljenem stanju, čeprav je sama to tajila. Te dni je služkinja odšla v svojo sobo, češ da ji je slabo. Čudno vedenje, ki ga je pokazala pri prihodu iz sobe, je bilo vsem sumljivo, posebno pa poveljniku soboške policije, ki stanuje v isti hiši. Ko so odprli pokrov greznice, so videli, da moli iz vode otroška ročica. Služkinja se je najprej brani-la, češ da je bil otrok mrtvorojen, pozneje pa se je izkazalo, da mu je z nožem končala življenje.

Na Dunaju je umrl naš bivši poslanski zdravnik g. med. svetnik dr. Ivan Milavec, rodom iz Planine pri Rakeku. Zapušča sina edince, odvetnika na Dunaju dr. inž. Ferdinanda Milavca, kateremu izrekamo svoje sožalje.

Nemški minister propagande, Joseph Goebbels, je prišel na obisk v Gdanjsk. Govoril je meščanom in jim rekel, da jih Hitler ni pozabil, kar so vzeli meščani z navdušenjem na znanje.

Na Japonskem zmanjkuje gasolina, ker ga vsega porabi vojska. Zato si morajo Japonci pomagati z domačo vprego, kot vidite na sliki.

Graft pri pobiranju odpadkov

Menda ni nikjer na svetu tako neredno pobiranje odpadkov po hišah kot je v Clevelandu. Gospodinje in gospodarji se pritožujejo, pretijo, pa vse nič ne pomaga. In vendar ima mesto dovolj denarja na razpolago, da bi redno pobiralo odpadke, če bi bila prava administracija. Zdaj so pa odkrili pri oddelku za pobiranje odpadkov pravcati graft.

Načelnik tega oddelka je Wilmer C. Boyden, ki je ostal v uradu še od Davisove administracije. Dognalo se je, da si je kupil Boyden v enem letu dva luksuzna avtomobila, čeprav njegova plača ne zmore tega. Od kje je dobil denar? Nekateri pravijo, da se pobira od uslužbencev, ki morajo plačati, če hočejo obdržati delo.

Ponekod se pritožujejo lastniki hiš, da morajo plačevati podkupnino, če hočejo, da se odpadki redno pobirajo. Neki Stanley Davis, 1365 E. 105th St., je povedal, da plačuje vozniku, ki pobira odpadke, vsak teden po 75 centov, in da pride po odpadke vsak dan. Ta voznik je rekel, da tudi drugi tako plačujejo in pri teh se redno pobira. Kdor pa ne plačuje grafta, mora pa sam voziti odpadke, kamor pač more. Trgovci s perutnino izjavljajo, da morajo pripraviti kar pol du-cata kokoši za voznike, če hočejo imeti redno pobiranje odpadkov. C. L. Kaufman, ki trguje s perutnino na 3505 E. 120th St. je pa izpovedal, da pri njem jako neredno pobirajo odpadke,

MALI OGLASI

Odda se
stanovanje 3 sobe in kopališče ter parna gorkota, ako se želi. Odda se mirni družini brez otrok. Vprašajte na 1199 E. 61st St. (158)

V najem
se da stanovanje 3 sob, vse udobnosti, tudi garaža na razpolago. Vprašajte na 1133 Norwood Rd. (158)

Odda se
stanovanje 4 sobe in kopališče. Vprašajte na 1110 E. 64th St. (159)

Soba se odda
na 6606 Schaefer Ave. Jako edna soba. (158)

Avto naprodaj
Proda se 1937 Pontiac, 2 door sedan. Cena je samo \$450. Vprašajte na 435 E. 160th St. (160)

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Ali lahko napravim gospodu orožniku uslugo? Jaz sem namreč morda videl onega, ki ga gospod išče.

—Ali ste potovali peš? — vpraša orožnik.

—Hodil sem peš — odvrne krošnjar — jaz in oni gospod ki spi tam na oni klopi, sva hodila skupaj.

—Toda ko sem hodil še sam, ko sem prišel v Volgansk, sem videl, kako je ležal nek človek pod drevesom ter spal.

Stopil sem bližje ter si ogledal tega moža.

Bil je nek visok mož odločnega obraza, ni bil več mlad, a ni bil niti star.

Orožnik pogleda iznenaden krošnjarja.

—To bi mogel biti on! — vzkligne. — Vaše besede se strinjajo z njegovim opisom.

—Kako je bil oblečen?

—Kako je bil oblečen? — vpraša krošnjar. — Ne kot Evropejec, temveč kot Turek. Oblečen je bil v dolg plašč, a na glavi je imel turban. Poleg njega je ležala dolga pipa.

—To bi mogel biti on! — vzkligne orožnik.

—Ali mislite, da je nadaljeval ta človek svojo pot ob obali Volge, ali pa je šel globočje v Sibirijo?

—Najbrže je šel ob obali Volge — odvrne krošnjar. — Mislim, da bi ga v petih ali šestih urah lahko dohiteli, ako bi zajahali hitrega konja. Ako najdete Tureka, zahtevajte od njega potni list.

—To je dobra misel — reče orožnik — zakaj, kdor zgrabi Bakunjin, bo dobil veliko nagrado od vlade, a jaz bi rad zaslužil denar!

—Želim vam mnogo sreče! — zamrmra krošnjar.

—Hvala ti, stari — reče orožnik. — Toda tako važna ta stvar vendar ni, — najprej si moram pošteno odpočiti.

—Poslušaj, krčmar, kje je tvoja hčerka, ki mi je enkrat stregla?

Krčmar se preplaši.

—Moja hčerka — zamrmra on — ona je — ona bo — ona je najbrže nekam odšla.

—Odšla? — vzkligne orožnik. — Toda jaz sem slišal, kako si se malo prej razgovarjal z njo v drugi sobi.

—Razgovarjal sem se služkinjo — odvrne krčmar.

—Lažeš, pes! — zakriči orožnik ter udari s pestjo po mizi. — Malo prej sem slišal, da si spregovoril ime Doruška.

—Zakaj skrivaš svojo hčerko pred menoj?

Krčmar se ponižno približa.

—Zato, ker se gospod vedno šali z otrokom.

—Ah kaj, otrok! — vzkligne orožnik. — Doruška ni nikakšen otrok, ona je ena izmed najlepših žen v Sibiriji! Fina ženska.

—Pojdi, pripelji jo!

—Povej ji, naj pride sem in me zabava, ko bom jedel.

Krčmar se obupno ozre.

—Ali ne bi morda gospod orožnik hotel ostati z menoj v družbi — jaz vas bom zabaval.

—Hodi k vragu! Ravno tebe rabim! Pošlji mi svojo hčerko — ako ne odideš takoj, te bom udaril s svojo sabljo.

Krčmar odide.

Nekaj minut pozneje vstopi Doruška v gostilniško sobo.

Stari krošnjar se je med tem zopet vsedel k mizi ter si podpiral glavo.

Orožnik namigne Doruški, naj pride bližje.

—No, kaj je, lepa Doruška!? — vzkligne on. — Ali še vedno ne maraš oditi od tega bedaka, ki

vide, deklica beži po cesti.

Orožnik stopi k oknu, a ko je videl, da leti lepa Doruška v resnici po vaški cesti, se namrdne njegov obraz od jeze.

—Ako mi je danes ušla, prišel bo dan, ko ne bo odbila moje ljubezni!

—Toda kaj je to?

On je zapazil nekega jezdeca, ki je ravnokar pridiral zaprašen na svojem konju ter obstal pred gostilno.

—To je moj tovariš, ki je vstal v mestu.

—Jaz sem šel iskati Bakunjina, a on je še ostal tam.

Trenutek pozneje vstopi drugi orožnik y sobo.

Krošnjar je odšel za pult, kjer je stal Doruškin oče.

Orožnik pohiti svojemu tovarišu nasproti.

—Kaj je? Kaj se je zgodilo?

—Važna novica!

—Pravkar je dospela vest, da se nahaja Bakunjin v Sibiriji, da je preobleden v...

—V Turka? — vpraša orožnik.

—Ne — odvrne drugi — brzojavka pravi, da se je preoblekel v starega krošnjarja.

—Krošnjarja? — zajecija orožnik.

On se udari po čelu.

—Kje sem imel oči? — vzkligne on. — Malo prej sem se razgovarjal z nekim krošnjarjem.

Ta človek se mi je zdel takoj sumljiv, — toda čakaj, še je čas, da ga zgrabimo, biti mora še tukaj!

On se ozre — toda stari krošnjar je izginil.

Nekaj časa se je razgovarjal z gostilničarjem za pultom, a nato je izginil, kot da bi se vbreznil v zemljo.

Orožnik začne divje preklinjati.

—Pobegnil je lopov! — vzkligne on. — Popihal jo je ker je opazil, da smo mu na sledu.

—To je bil gotovo Mihajlo Bakunjin, s katerim sem malo prej govoril!

—Imel sem ga v rokah, moral bi ga samo zgrabiti, a jaz nisem storil tega.

—Oh, jaz bedak, norec, zaslužil bi bil lahko mnogo denarja. Toda ni še treba obupavati.

—Morda ga še vendar dobimo. Ni še mogel daleč priti.

—Kdo ve, ali je sploh odšel iz hiše, — odvrne drugi.

—Veš kaj, prijatelj? Ti pojdi za njim na cesto, jaz pa bom medtem preiskal hišo.

Drugi orožnik je bil sporazumen. On vzame svojo kapo ter odide.

Rdečelasec je še vedno spal, — ničesar ni slišal.

Orožnik pokliče sedaj krčmarja, toda nikjer ga ni mogel najti.

Tedaj potegne svojo sabljo in udari z njo po mizi, da je vse zazvenelo.

—Hej, krčmar! — zakriči on. — Kje si? Pridi sem! — Odgovarjaj!

Iz sosedne sobe pride krčmar.

—Kaj ukazuje gospod? — vpraša ponižno. — Ali želi morda gospod orožnik dobrega tobaka?

—Pojdi k vragu s svojim dobrim tobakom! — zakriči orožnik.

—Ali misliš, da ne vem, da si pomagal onemu staremu krošnjarju pobegniti?

—Ne razumem vas, gospod!

—Pride, bližje, lopov! — vzkligne orožnik ter zgrabi majhnega krčmarja za prsa.

—Poglej mi v oči!

—Res, ta lopov je tako predrzen, da me mirno gleda.

—Toda jaz ti svetujem, govori resnico!

—Povej mi, ali si pomagal staremu krošnjarju, da je pobegnil!

—Jaz ne vem ničesar o nobenem begu!

Ali si stal z njim za pultom in govoril?

—Sem, gospod! Mar je to greh?

—Ni greh. Toda, ali veš, kdo je bil ta starček?

—Neki revež? — odvrne vaški krčmar, — ki je imel jedva toliko, da je plačal svoj račun.

—To ni bil starček, niti krošnjar — vzkligne orožnik jezno.

—To je bil Mihajlo Bakunjin.

—Moj Bog, kaj pravi gospod orožnik? Kako more biti siromašni krošnjar veliki zarotnik?

—Kako more? — zagrmji orožnik. — Menda se boš tudi sam spomnil! Mihajlo Bakunjin se je preoblekel.

—Priznaj, da si ga skrivil!

Krčmar se vrže na kolena.

—Gospod, ne sumite mene! — vzkligne on. — Kako bi mogel jaz pomagati nihilistu Mihajlu Bakunjinu!?

—Jaz bi ga kot dober državljan takoj izročil v roke pravice.

—Lažeš, pes! — zagrmji orožnik.

—Dobro vem, da bi se ti veselil, če bi nihilisti uničili našo državo. Priznaj sedaj, kje se nahaja krošnjar.

—Kje se naj bi nahajal? — vzkligne krčmar. — Ko je plačal svoj račun, je odšel.

—Sedaj se morda sploh ne nahaja več v vasi...

—Lažeš! — Toda imam način, da te bom prisilil, da govoriš!

Orožnik potegne revolver iz žepa.

—Poznaš to?

—Poznam — odvrne krčmar naj me Bog obvaruje, da bi se natančneje spoznal s tem orožjem.

—Eden edini strel in ti si mrtev!

—Kaj želite, gospod? — Ali ste videli onega starega krošnjarja? — Seveda! Prišel sem z njim sem!

—Ali ste potovali z njim? Ni ste ničesar opazili?

—Ničesar! Videl sem, da je krošnjar, drugega nič.

—Toda on ni krošnjar — zakriči orožnik jezno ter udari s svojo sabljo ob tla.

—On je Mihajlo Bakunjin! Rdečelasec poskoči.

—Mihajlo Bakunjin? — vzkligne on. — Z njim sem potoval? Z največjim človekom Rusije sem hodil, a jaz sem mu pripovedoval neumne pripovedke.

—Lopov, ako se ne motim, se ti diviš temu zločincu! — In še kako! — odvrne rdečelasec. — Saj on je človek, ki je edina nada Rusije!

—Ali niste videli, kam je pobegnil?

(Dalje prihodnjic)

—Ali mislite, da je nadaljeval ta človek svojo pot ob obali Volge, ali pa je šel globočje v Sibirijo?

—Najbrže je šel ob obali Volge — odvrne krošnjar. — Mislim, da bi ga v petih ali šestih urah lahko dohiteli, ako bi zajahali hitrega konja. Ako najdete Tureka, zahtevajte od njega potni list.

—To je dobra misel — reče orožnik — zakaj, kdor zgrabi Bakunjin, bo dobil veliko nagrado od vlade, a jaz bi rad zaslužil denar!

—Želim vam mnogo sreče! — zamrmra krošnjar.

—Hvala ti, stari — reče orožnik. — Toda tako važna ta stvar vendar ni, — najprej si moram pošteno odpočiti.

—Poslušaj, krčmar, kje je tvoja hčerka, ki mi je enkrat stregla?

Krčmar se preplaši.

—Moja hčerka — zamrmra on — ona je — ona bo — ona je najbrže nekam odšla.

—Odšla? — vzkligne orožnik. — Toda jaz sem slišal, kako si se malo prej razgovarjal z njo v drugi sobi.

—Razgovarjal sem se služkinjo — odvrne krčmar.

—Lažeš, pes! — zakriči orožnik ter udari s pestjo po mizi. — Malo prej sem slišal, da si spregovoril ime Doruška.

—Zakaj skrivaš svojo hčerko pred menoj?

Krčmar se ponižno približa.

—Zato, ker se gospod vedno šali z otrokom.

—Ah kaj, otrok! — vzkligne orožnik. — Doruška ni nikakšen otrok, ona je ena izmed najlepših žen v Sibiriji! Fina ženska.

—Pojdi, pripelji jo!

—Povej ji, naj pride sem in me zabava, ko bom jedel.

Krčmar se obupno ozre.

—Ali ne bi morda gospod orožnik hotel ostati z menoj v družbi — jaz vas bom zabaval.

—Hodi k vragu! Ravno tebe rabim! Pošlji mi svojo hčerko — ako ne odideš takoj, te bom udaril s svojo sabljo.

Krčmar odide.

Nekaj minut pozneje vstopi Doruška v gostilniško sobo.

Stari krošnjar se je med tem zopet vsedel k mizi ter si podpiral glavo.

Orožnik namigne Doruški, naj pride bližje.

—No, kaj je, lepa Doruška!? — vzkligne on. — Ali še vedno ne maraš oditi od tega bedaka, ki

—Kaj želite, gospod? — Ali ste videli onega starega krošnjarja? — Seveda! Prišel sem z njim sem!

—Ali ste potovali z njim? Ni ste ničesar opazili?

—Ničesar! Videl sem, da je krošnjar, drugega nič.

—Toda on ni krošnjar — zakriči orožnik jezno ter udari s svojo sabljo ob tla.

—On je Mihajlo Bakunjin! Rdečelasec poskoči.

—Mihajlo Bakunjin? — vzkligne on. — Z njim sem potoval? Z največjim človekom Rusije sem hodil, a jaz sem mu pripovedoval neumne pripovedke.

—Lopov, ako se ne motim, se ti diviš temu zločincu! — In še kako! — odvrne rdečelasec. — Saj on je človek, ki je edina nada Rusije!

—Ali niste videli, kam je pobegnil?

(Dalje prihodnjic)

—Kaj želite, gospod? — Ali ste videli onega starega krošnjarja? — Seveda! Prišel sem z njim sem!

—Ali ste potovali z njim? Ni ste ničesar opazili?

—Ničesar! Videl sem, da je krošnjar, drugega nič.

—Toda on ni krošnjar — zakriči orožnik jezno ter udari s svojo sabljo ob tla.

—On je Mihajlo Bakunjin! Rdečelasec poskoči.

—Mihajlo Bakunjin? — vzkligne on. — Z njim sem potoval? Z največjim človekom Rusije sem hodil, a jaz sem mu pripovedoval neumne pripovedke.

—Lopov, ako se ne motim, se ti diviš temu zločincu! — In še kako! — odvrne rdečelasec. — Saj on je človek, ki je edina nada Rusije!

—Ali niste videli, kam je pobegnil?

(Dalje prihodnjic)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest, da je preminul naš preljubljeni in nikdar pozabljeni brat

Martin Arko

Previden s svetimi zakramenti je po šestmesečni bolezni zatisnil svoje trudne oči dne 7. junija 1939. Doma je bil iz vasi Podklanc, fara Sodražica. K večnemu počitku smo ga položili dne 10. junija 1939 iz Frank Zakrajšek pogrebne kepele v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejemo se pristrčno zahvaliti Rev. Max Sodji za podeljene sv. zakramente in za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Iskrena zahvala naj velja vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč v teh žalostnih dnevih, kakor tudi vsem, ki ste ga prišli pokropiti, vsem, ki so čuli in molili in se udeležili svete maše in pogreba.

Pristrčno zahvalo izrekamo članom Presveteга Srca Jezusovega za udeležbo pri pogrebu in nosilcem krste, ki so ga spremili in položili k večnemu počitku.

Iskrena hvala vsem, ki so podarili krasne vence v blag spomin pokojnemu in sicer: Mr. in Mrs. Joseph Lunder, Parmalee Ave., družina Frank A. Turek, Mr. Frank Arko in družina, Mr. in Mrs. Anton in Jennie Prime in družina, Mr. in Mrs. John in Antonia Gerbec in družina, Mr. in Mrs. George Turek in družina, Mr. in Mrs. Emery Križman in družina, Mr. in Mrs. John Petrich in družina, Mr. in Mrs. Anton Petkovsek in družina, društvo Presveteга Srca Jezusovega samostojno.

Pristrčno se zahvaljujemo sledečim za darove za svete maše: družina Tom Arko, Mr. in Mrs. Joseph Lunder in družina, družina J. in P. Lunder, družina R. Otoničar, Mrs. Anna Otoničar, Mr. John Levstik in družina, Mr. in Mrs. Frank Debelak, Mr. in Mrs. John Fabian, Mr. Pete Kodric in družina, Mr. in Mrs. Martin Klopčič, Mr. John F. Petric, Mr. in Mrs. Frank Zgonc, Mr. in Mrs. John Hlad, Metta Ave., Mr. in Mrs. Joseph Zaucha, Mrs. Agnes Grosko, Mr. in Mrs. Frank Fabian, Mrs. Mary Erzen in družina, Mr. in Mrs. Frank Prudich, družina A. Mulec, Mr. in Mrs. Lawrence Petkovsek in družina, Mr. in Mrs. John Debevec, Mr. in Mrs. Frank Drobnič in družina, Mrs. Mary Peterlin in družina, Mr. in Mrs. Valentin Gornik in družina, Mr. in Mrs. John Ponikvar, Norwood Rv, Mrs. Mary Lunder in družina, Mr. in Mrs. John Hlad in družina, E. 64 St., Mr. in Mrs. Louis Pecek, Mr. Mike Poklar, Mr. in Mrs. Louis Rigler, Mrs. Lawrence, Mr. in Mrs. Anton Gobec in družina, družina F. Zobec, Mrs. Frances Tanko in družina, Mr. in Mrs. Andrew Bajt, Mr. in Mrs. Chas. Huletz, družina Delgaudio.

Prav lepa hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu in sicer: Mr. Vincent Erzen, Mrs. Mary Pristov, Mr. Joseph Zaucha, Mr. Edward Hočevar, Mr. John Janz, Mr. D. Lusin, Mr. John Petric, Mr. Anton Mulec, Mr. Emery Križman, Mr. John Ujčić, Mr. D. Lusin, Mr. Anton Jeras, Mr. Andy Poklar, Tony in Mary Zak, Mr. Teeno Modic, Mr. Frank A. Turek, Mr. Tony Prime, Mr. Anton Petkovsek.

Iskrena hvala pogrebemu zavodu Zakrajšek Funeral Home za vso prijazno postrežbo in za izvrstno vodstvo pogreba.

Tebi, preljubljeni brat, pa v globoki žalosti želimo, da počivaš mirno v zasluženem počitku. Večna luč naj Ti sveti in naj Ti bo lahka ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

Frank Arko, brat
Frances Lunder, sestra
v stari domovini pa sestra Neža Košir
Cleveland, Ohio, 10. julija 1939.

LET'S EXPLORE OHIO

THE MORAVIANS IN OHIO

Near New Philadelphia is the village of Schoenbrunn. Probably the only village of its kind in the United States, Schoenbrunn is an exact reproduction of a wilderness hamlet built 167 years ago. Its crude log cabins and hand-made furniture show accurately how the sturdy pioneers lived in the days when Ohio was largely covered with forest and the Indians were a menace to the early settlers.

Schoenbrunn was founded by some 300 Delaware Indians who had been christianized by missionaries of the Moravian church and who had been forced into Ohio by the increasing depredations and warfare of the savage Iroquois. They came from the far away Susquehanna Valley in Pennsylvania, with their loving cattle, horses, and farm implements, to establish the first white settlement

within the confines of the state. Leaders of the settlement were John Heckawelder and David Zeisberger, Moravian missionaries.

Before the tiny town was built, Zeisberger secured permission from the non-Christian Delawares to settle on their land, during a meeting with Netwates at Gekelmukpehank (now Newcomertown). For nine years the converts and their leaders lived peaceful, contented lives. Crops were planted; services were held in the tiny church, the first built west of the Alleghenies; school classes were carried on, and the little group of Christians in the Ohio wilderness prospered.

Across the mountains the Revolution was under way. Schoenbrunn and the neighboring Moravian villages, Gnadenuhnten and Lichtenau, were between the English and the American lines. Each side thought the settlers were helping the other. In 1781, therefore, the British, reinforced by Indians, descended upon the home of one of Ohio's pioneers preserved? See next week's "Let's Explore Ohio."

COURTESY-THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

the settlements and forced the innocent inhabitants to accompany them to British territory.

The Delawares were left in a camp near Sandusky, while the Moravians continued to Detroit and persuaded the British that they were innocent of the charges which had been laid against them. In the meanwhile nearly 100 of the Indians had returned to Gnadenuhnten to harvest corn to save them from starvation. While engaged in this peaceful pursuit they were murdered in cold blood. Today a monument marks the site.

Today, Schoenbrunn, reconstructed, is under the jurisdiction of the Ohio State Archaeological and Historical Museum. Moravians still occupy the valleys of the Tuscarawas and the Muskingum and have spread to other parts of the state where the descendants of these early pioneers carry on the traditions of their forbears.

MI VZAMEMO NORTH AMERICAN MORTGAGE IN CUSTODIAN KNJIŽICE

Steve Trebec, Jr. PRAVI Dosti vam lahko povem o pohistvu in koliko prihranite. **T O D A !** nikdar ne boste vedeli, če mi ne daste prilike, da vam pokažem.

Pridite k **The Furniture Mart** 15428 Waterloo Rd.

nasproti Slov. Del. Doma

Pokličite me na Kenmore 1405 ali mi pošljite dopisnico, pa pridem po vas.

Poslušajte na WCLE naš slovenski program v soboto zjutraj ob 9:05.

JULIJSKA čistilna razprodaja **PRIHRANITE 25%**

na novem 1939 **POHISTVU, PREPROGAH, POSTELJAH, MODROCIIH, VZMETEH, RADIJIH, PRALNIKIH, SVETILKAH.**

Lahki plačilni pogoji za vse 50 SETOV ZA SPALNICO NA RAZPRODAJI

Odprto zvečer, razen ob sredah

THE FURNITURE MART, INC.

BLIZU E. 15428 Waterloo Rd. KE-1405 156. CESTE

Nasproti Slov. Del. Doma

